

Lew Samuel (Szmul Salomon)

Kategorie: Biografie

Urodził się w 1864 r. w Dereczynie. Był synem Moszego Mordechaja Jeruchamesa, uważanego za jednego z intelektualnych przywódców lokalnej społeczności żydowskiej. Około 1900 r. przybył do Łodzi. Z zawodu był księgowym. Przed wybuchem II wojny światowej mieszkał w Łodzi przy ul. Cegielnianej 4 (obecnie S. Jaracza).

Po przybyciu do miasta podjął działalność w organizacji Chowewei Syjon (Miłośnicy Syjonu). Współpracował z Izraelem Jelskim, jednym z założycieli Żydowskiego Towarzystwa Terytorialno-Syjonistycznego. W 1902 r. wraz z Józefem Urysonem i Akibą Wajsem założył stowarzyszenie Ohel Jakub, które przez wiele lat odgrywało znaczącą rolę w upowszechnianiu języka hebrajskiego i powstającej w nim literatury. Był prezesem stowarzyszeń Haibri Hacair i Sfat Ewer, którym przyświecał podobny cel. Był współzałożycielem Gimnazjum Hebrajskiego Jabne przy ul. Cegielnianej 75 (obecnie ul. S. Więckowskiego). Wchodził w skład zarządu Łódzkiego Komitetu Syjonistycznego. Pod koniec lat 30. był członkiem Komitetu Centralnego Organizacji Syjonistycznej w Polsce. Pełnił funkcję w zarządzie synagogi Ohel Jakow. Sporadycznie publikował na łamach warszawskiego dziennika syjonistycznego „Ha-Cefira”.

Aresztowany 30 listopada 1939 r. przez Gestapo za działalność w Organizacji Syjonistów Ogólnych. 22 stycznia 1940 r. został zwolniony z aresztu i przesiedlony do utworzonego getta. Od 1 maja 1940 r. był kierownikiem Wydziału Szkolnego (vide). Od 1 marca 1941 r. kierował razem z [Moszem Karo](#) i [Eliaszem Tabaksblattem](#) (vide) nowo powołaną Komisją Przewarstwowień.

We wrześniu 1941 r., w związku z planowanymi przesiedleniami do getta z okolicznych miejscowości i koniecznością przygotowania miejsc noclegowych, został przez Rumkowskiego wraz z Tabaksblattem i Karo wyznaczony do organizacji sprzątnięcia i przygotowywania szkół. W maju 1942 r. został członkiem komisji, do której zadań należały zaopatrzenie i opieka nad dziećmi.

Zmarł 30 grudnia 1942 r. na chorobę wieńcową. Został pochowany na [cmentarzu żydowskim w Łodzi](#).

Adriana Bryk

Źródła

Wykaz mieszkańców m. Łodzi [w:] Księga Adresowa Miasta Łodzi i Województwa Łódzkiego, Rocznik 1937–1939, Łódź: Zarząd Miejski w Łodzi [1937], s. 260; Informator m. Łodzi z kalendarzem na 1919 rok, Łódź: Magistrat m. Łodzi, 1919, s. 180, 181, 183; Informator m. Łodzi z kalendarzem na 1920 rok, Łódź: Wydział Statystyczny Magistratu m. Łodzi, 1920, s. 410, 412, 415; ŻDŁ, t. 4, s. 103; Kronika, t. 1, s. 293; t. 2, s. 227.

Tagi

administracja żydowska edukacja młodzież

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 17-08-2025